

SZAKVÉLEMÉNY

Kucsora Márta (Szeged, 1979.) képzőművész 20, azaz húsz műalkotásának értébecsléséhez az MNB-Ingatlan Kft. (székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.) számára.

Ez a dokumentum 16 számozott oldalból áll.

I. A kollekcióban szereplő alkotó helye és jelentősége a kortárs képzőművészeti szcénában, valamint a felajánlott művek jellege és állapota

Az MNB-Ingatlan Kft. (székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.) számára felajánlott kollekció Kucsora Márta (Szeged, 1979.) képzőművész 20, azaz húsz alkotásából áll. Kucsora Márta a 2000-es évek elején induló fiatal művészgeneráció tagja. Szemben a főként konceptuális, ideacentrikus érdeklődésű kortársaival, az anyag és az alakítás hagyományos kérdései állnak festészetének centrumában. A művész elveti a táblakép tradicionális fogalmát, mely szerint a kép világra táruló ablak, ugyanakkor idegen tőle a mértani alapelemekből építkező geometrikus-absztrakció szigorú, ésszerű szervezettsége is. Kucsora alkotásainak stílári sajátossága inkább a második világháború utáni absztrakt expresszionizmusban és az informel jelenségekben gyökerezik. Már korai munkáin észlelhető a természet ábrázolásának finom, gyengéd mivolta, ahol fluid technikai eszközökkel mikrokozmosz hatásokat teremtésre törekedett. Későbbi munkái során a festővásznat mintegy membránként használja fel saját belső impulzusainak felfokozására: a vászon ebben az alkotásfolyamatban nem a mását, vagy utáncolatát hordozza valami már meglévőnek, hanem olyan „surface excitée”-vé, azaz „izgatott felületté” válik, ahol az alkotás spontaneitása éppoly fontos szempont, mint az egymásra csurgatott festékrétegek önazonossága, illetve véletlenszerű alakulása.

Képei megfejtésének kulcsát nem a szimbólumok között kell keresnünk, gesztus-motívumai pedig nem pusztán a véletlen szüleményei, sokkal inkább a művészi kontroll és koncepció uralta természet fizikai és kémiai rendezőelvének játékában leljük meg alkotásai lényegét. Az erőteljes, bátor anyaghasználat és dinamikus színválasztás áll alkotóelvének központjában. Kucsora munkái olyan belső utazásra invitálják a szemlélőt, ahol végig kísérheti az anyag és a folytonos mozgásban, átalakulóban lévő alkotóelemek küzdelmét. Vizualitásának elemei, mint a láva-szerűen szétterülő, vagy épp geológiai képződményekké feszülő alakzatok képei bretagne-i, amerikai és az Egyesült-Királyság-beli utazásainak lenyomatai.

Kucsora, hol a kontroll nélküli jelteremtésre, hol pedig az anyag természetes mozgásának szabad teret engedő spontaneitásra törekszik. A festék terelésének különböző technikáit alkalmazza munkáin. Módszerének lényege a dinamikus absztrakt felületképzés, mely során a klasszikus anyaghasználaton túl – olaj, akril – alternatív megoldásokat is alkalmaz – úgymint szórópisztolyt, légkompresszort. A festéket véletlenszerűen oszlatja szét ezekkel az eszközökkel a kétdimenziós felületen, lehetővé téve, hogy az anyag a maga természetes módján hozzon létre egymástól eltérő formációkat a vásznon. Kucsora a festéket erősen hígítja, ami mellett fémport, neon festéket, talált tárgyakat, különféle természetes anyagok sablon, vagy lenyomatszerű alakzatait is felhasználja. Ezt a mai magyar szcénában szinte csak rá jellemző munkamódszert „folyamat festészetnek” nevezi a művész, azaz közvetlen kontroll nélküli festői jelteremtésre törekszik. Az alkotó feladata így elsősorban arra terjed ki, hogy a festés során alkalmazott anyag természetes reakcióinak, formálódásának szabad teret engedjen, miközben a természetes képződményként kezelt felületek mikro-, és makrokozmosz asszociációkat generálnak.

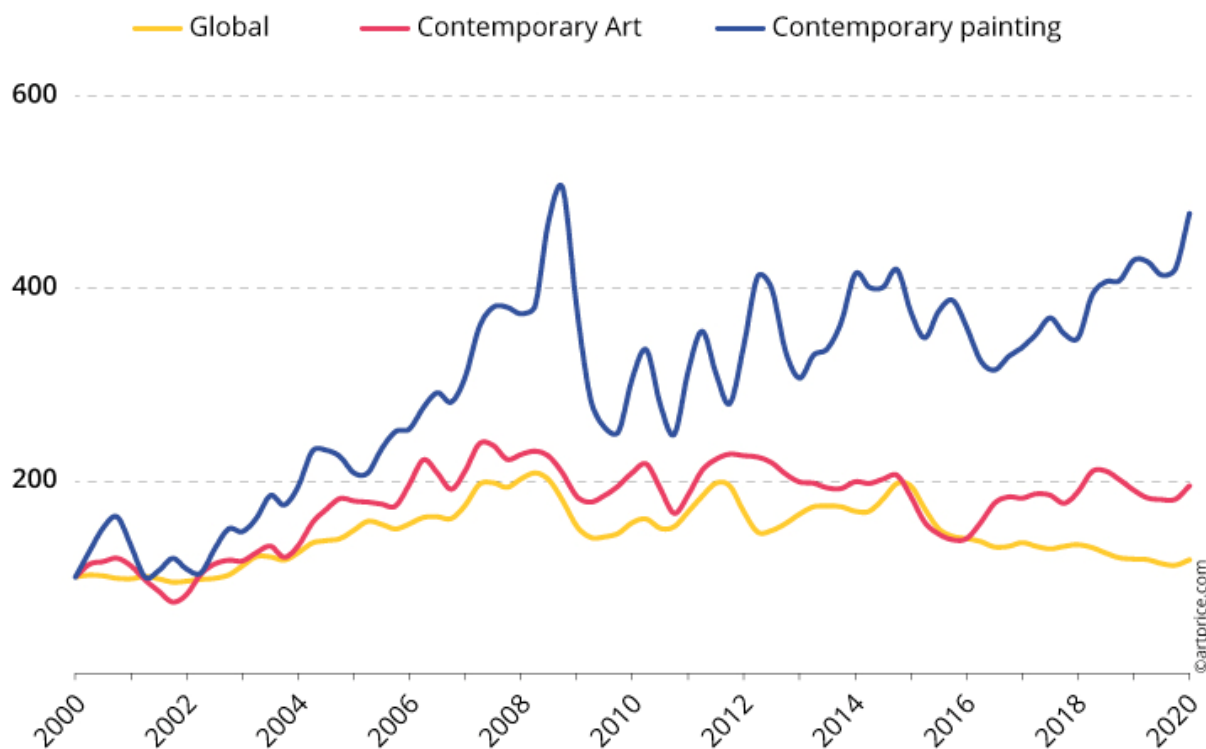
A hagyományos képszerkesztési elvek, valamint a figurális ábrázolással szembeni „ellenszenve” a 20. század második felének festészeti tradíciójából ered. Kucsora művészetét elsősorban Moholy-Nagy fotogramjai (a természeti jelenségek képalakító szerepe), Hantai Simon (gyűrítés, anyagterelés), valamint Reigl Judit (a test és az anyag közötti intim viszony) inspirálták. De a hazai festészeti hagyomány mellett, olyan nemzetközi hírnévű, neves alkotók is befolyásolták munkamódszerét, mint Helen Frankenthaler (1928 – 2011), Herbert Brandl (1959), vagy éppen Werner Knaupp (1936). Munkáit itthon és külföldön többször válogatták be neves múzeumok tárlataira. Így például a 2012-től az Egyesült Államokban több helyszínen is bemutatott „*Blue: Matter, Mood and Melancholy*” című kiállításra. Festményeivel pedig olyan komoly hírnévvel rendelkező művészeti vásárokon találkozhattunk már, mint az Paris Art Fair, Masterpiece London, vagy éppen a BRAFA Brussels. Hazánkban legutóbb a Múcsarnokban voltak láthatóak képei 2021-ben, miközben a művészt képviselő

Maklár Fine Arts gondozásában az elmúlt évben egy 200 oldalas monográfia is megjelent Kucsora munkásságáról.

A fenti stilisztikai szempontok figyelembevételével kijelenthető, hogy a 1. mellékletben szereplő 20, azaz húsz mű minden kétséget kizárólag Kucsora Márta (Szeged, 1979.) képzőművész eredeti, sajátkezű alkotása. A művek állapota ép, koruknak megfelelő (az egyes darabok pontos állapotleírását lásd az 1. mellékletben).

II. A piaci környezet

2000-ig az 1945 utáni európai és tengeren túli művészet műkereskedelmi helyzete közel azonos volt a régi mesterek, a 19. századi és a klasszikus modern művészet megítélésével. Ekkor indult be az a folyamat, mely a II. világháború és a kortárs művészet felértékelődését hozta. Az elmúlt évek elemzéseit látva ma már biztosan kijelenthető, hogy ez a tendencia nem tekinthető piaci manipulációnak, sem egyszerű „divathullámnak”. **A befektetési célú vásárlások terén az elmúlt 15 év nyilvános eredményei az úgynevezett post-war és kortárs művészet hegemoniáját mutatják. Az Artprice.com által készített, a 2020-as trendmozgásokat bemutató elemzés szerint ez a szegmens nagyjából háromszoros értéknövekedést mutat a 19. és 20. századi klasszikus modern alkotásokkal szemben.**¹

Forrás: Artprice.com

¹ <https://www.artprice.com/artprice-reports/the-contemporary-art-market-report-2020/the-contemporary-art-rush>

Bár a tavalyi évben némi visszaesést mutatott a globális műtárgypiac forgalma, a II. világháború utáni időszak továbbra is tartja korábbi népszerűségét. Amennyiben a piaci részesedés szempontjából nézzük a folyamatot, az összforgalom 52%-át tette ki a II. világháború utáni művészet, melyet 23%-kal követ a modern (főként 19. századi végi és a 20. század első felének alkotásai), míg a régi mesterek forgalma összesen 13%-ot tett ki a 2016-os évben.² Ráadásul, míg az antik és a modern művészeti piacon árcsökkenés volt tapasztalható, addig a kortárs művészeti szegmensben mintegy 4%-kal emelkedtek az árak.³

A 1945 utáni művészet népszerűsége több okra vezethető vissza. A műkincspiac befektetési célú vásárlásai szempontjából ez az időszak befolyásolható a legnagyobb mértékben, hisz itt még korántsem beszélhetünk kanonizált életművekről, iskolákról, tendenciákról és korszakokról, mint mondjuk a klasszikus modern, vagy éppen a 19. századi művészet esetében. E tekintetben a II. világháború utáni és kortárs művészet megítélése még formálható, alakítható, mely a piaci eredményekre is képes nagyobb „hatást” gyakorolni.⁴ Ez a napjaink művészetét jellemző sajátosság ugyanakkor kockázatokat is rejt magában, hisz egy életmű árfekvésének szinten tartása, növelése sokban függ az adott alkotó szereplésének gyakoriságán, nívós szakmai rendezvényeken – egyéni és csoportos kiállításokon, vásárokon – történő részvételein.

A 1945 utáni művészet népszerűségének azonban van egy másik oka is. Az elmúlt néhány évtizedben a vizuális kultúrát alapvetően befolyásoló folyamatok játszódtak le a nyugati társadalomban. A változások szociális és társadalmi vetületei a művészeti érték nivellálódására is erőteljes hatást gyakoroltak. Ennek következtében a 19. valamint a 20. század első felének kulturális és társadalmi erőterébe született alkotások, életművek mai megítélése is rengeteget változott. Ez nemcsak a nyugati-európai, vagy tengeren túli országokban, hanem – igaz 10-15 éves késéssel – de már hazánkban is jól megfigyelhető. Ezt a folyamatot a hazai aukciós eredmények is igazolják. Az olyan iskolák és irányzatok, mint a naturalizmus, a szecesszió, vagy éppen Grasham-kör, Czóbel Béla, Rippl-Rónai József finomabb hangolású, kontemplatív szemléletű művészete a gyűjtők fiatal generációja számára avítottá váltak. Helyettük az avantgárd erőteljesebb hangolású, a hagyományos művészeti műfajokat átértelmező életművek, alkotások ázsiója és értéke nőtt szembevető módon.

A fenti folyamatoknak köszönhetően a hazai kortárs piac erőteljes fellendülésnek indult az elmúlt néhány évben. A 2000-es évek elején még alig méltatott II. világháború utáni progresszív irányzatok népszerűsége mára jelentősen megugrott. A másodlagos piaci szereplők árverésein egyre nagyobb volumenben és egyre dinamikusabb értékeléssel jelenik meg ez a kínálati szegmens. **A hazai aukciós piacon az IPARTERV generáció népszerűsége a legszembetűnőbb, de az árverezőházak kínálatában évről-évre folyamatosan bővül a főként 1980 és 1990 közé datálható tételek száma is.** A 2019-es évben jelentős életműrekordok születtek: a Virág Judit Galéria 2019 novemberi kortárs árverésén Nádler István *Kapcsolat* című 1971-es műve 35 millió forintért kelt el, míg Lakner László *Metamorfózis – egyszer, aztán, később / Várakozók (Példázat), 1964-1967* című alkotása 42 millió forintos áron talált új gazdára.

Ez a tendencia tovább folytatódott 2020-ban, illetve 2021-ben. Keserü Ilona *Rekonstrukció* (1990) című festményének a párizsi Musée National d'Art Moderne – Centre Pompidou kollekciójába történő bekerülését követően, a művész *Marilyn és a tenger* (1987) című alkotása 55 millió forintért cserélt

² Dr. Clare McAndrew: *The Art Market 2017*. Basel, UBS–Art Basel, 2017. Magyarul ismerteti: portfolio.hu <http://www.portfolio.hu/befektetes/mutargy/a-vilag-mutargypiaca-2016-ban.247539.html>

³ TEFAF 2017 *Global Art Market Report*. Szerk.: Prof. Dr. Rachel A. J. Pownall, Maastricht, TEFAF, 2017.

<http://1uyxqn3lzds2tytj1asxmmpt.wpengine.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/2017/03/TEFAF-Art-Market-Report-20173.pdf> Magyarul ismerteti: portfolio.hu <http://www.portfolio.hu/befektetes/mutargy/mutargypiaca-trendek-erosodoben-a-muveszeti-vasarok-es-a-kortars-szegmens.246016.html>

⁴ <https://www.artprice.com/artprice-reports/the-contemporary-art-market-report-2020/a-new-landscape>

gazdát idehaza. A tavalyi Lengyelországban elért életműrekord után, pedig Bak Imre *Geometrikus kalligráfiája* (1982) is 42 millió forintért kelt el a budapesti aukcióspiacon.

III. Kucsora Márta műveinek piaci pozíciója

Az IPARTERV generáció felértékelődése mellett, napjaink művészete iránt is folyamatosan növekszik az érdeklődés a műkincspiacon. A kortárs szcénán belül elsősorban azok a törekvések kapnak nagyobb figyelmet, melyek szorosabban kapcsolatban állnak a hazai progresszív tradíciókkal. Kucsora Márta non-figuratív művészete pedig – elsősorban Moholy-Nagy László, Hantai Simon és Reigl Judit életművén keresztül – **ugyancsak ezekkel a hagyományokkal áll kapcsolatban**: az alkotó dinamikus absztrakt felületképzésen alapuló piktúrája ma már nemcsak idehaza, hanem a nemzetközi művészeti szcénában is népszerű.

Nemzetközi jelenlét: Kucsora Márta a Maklár Fine Arts képviselésében elsősorban nemzetközi vásárokon szerepel alkotásaival. Nagyméretű dekoratív képeivel nemcsak Európában, hanem a tengerentúlon, valamint a távol-keleten is nagy feltűnést kelt. A művészt képviselő galéria közlése szerint ezeken a rendezvényeken a hazai árszintekhez képest, relatív magas értéken cserélnek gazdát képei. Egy jellemző – 190x190cm – méretű alkotása, a 12 000-15 000 euró közötti összeghatárokon belül értékesíthető. Kucsora elsősorban a vásárokon keltett népszerűsége nyomán több nemzetközi tematikus kiállításon is megjelenhetett képeivel, így például a már említett Cincinnati-ban, Luisville-ben és Bentonville-ben bemutatott „*Blue: Matter, Mood and Melancholy*” című tárlaton. 2020-ban pedig egy müncheni felkérésnek is eleget tett, ahol egy önálló kiállítás keretein belül, a Galerie Benjamin Eck-ben mutatta be műveit. A nemzetközi másodlagos műkereskedelem színterein csupán egy nyilvános eladást jegyez a művész. Kucsora egy 2021-es 180x140 centiméteres vásznát a londoni Sotheby's 2021 novemberi árverésén 20 642 euróért értékesítette a ház.⁵

Hazai jelenlét: Kucsora a hazai műkereskedelemben kizárólag a Maklár Fine Arts-on keresztül van jelen. Legutóbb 2021-ben rendezett egyéni kiállítást a galéria a művész számára. Művei, sem hazai árveréseken, sem más műkereskedelmi rendezvényen nem bukkantak fel az utóbbi években. A Maklár Fine Arts által fenttartott árakat így iránymutatónak kell elfogadni a festmények értékének meghatározásánál: Kucsora 120x120 centiméteres alkotásai a 2 700 000 – 3 000 000 forintos, a 190x190 centiméteres művei a 4 000 000 – 5 000 000 forintos, valamint ez utóbbi méret dupláját kitevő diptichonjai (190x380 cm) a 6 700 000 – 8 300 000 forintos értéksávban állapítható meg.

IV. A kollekcióba tartozó művek együttes értéke

Az MNB-Ingatlan Kft. (székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.) számára felajánlott 20, azaz húsz Kucsora Márta (Szeged, 1979) alkotás értékbecsléséhez az egyes darabok állapotán, témáján és méretén túl, az I., a II. valamint a III. pontban körülírt kánonra, műtárgycsoportokra, piaci környezetre és gyűjteményi sajátosságokra vonatkozó megállapítások mellett, két alapvető szempontot kell figyelembe venni:

1. Kucsora Márta alkotásaira az elsődleges piaci résztvevőnek számító Maklár Fine Arts árképzése az iránymutató. Ennek oka, hogy Kucsora Márta munkái kizárólag a művészt

⁵ Kucsora Márta: Untitled 2021/60 (2021), akril, vegyes technika, 180x140cm, Sotheby's, 20th Century Art: A Different Perspective, 2021. november, 46. tétel. forrás: <https://www.artprice.com/artist/446019/marta-kucsora/painting/25260792/untitled-2021-60?p=1>

képviselő intézményen keresztül jutnak műkereskedelmi forgalomba. A Maklár Fine Arts árpolitikájára ma a nyugati árszínvonalhoz történő felzárkóztatás a jellemző, mivel az egyre élénkebb nemzetközi érdeklődésnek köszönhetően jó százalékkal képes az általa képviselt művészeket a külföldi vásárokon értékesíteni.

2. A nemzetközi műkereskedelemben is képviselt nevek esetében figyelembe kell venni a forint árfolyamának napjainkban tapasztalható hektikus mozgását. Az hosszú időszakon keresztül a 360 és 370 forint között mozgó euró az elmúlt hónapban többször is jelentős kilengéssel szakadt el ettől a sávtól. Jelenleg ugyan ismét a 365-370 forint közötti zónában található az Európai Unió fizetőeszköz, azonban az ukrán-orosz válság miatt ez az értéksáv akár napi szinten is jelentősen változhat.

Az MNB-Ingatlan Kft. (székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.) számára felajánlott 20, azaz húsz Kucsora Márta (Szeged, 1979) eredeti, minden kétséget kizárólag a művész saját kezű, összességében jó állapotban lévő alkotását az I., a II., a III., illetve a IV. pontban körülírt szempontok alapján, az 1. melléklet műleírásaiban meghatározott tartományokban, együttesen pedig a bruttó 85 700 000 Ft – 104 500 000 Ft azaz nyolcvanötmillió-hétszázezer és a száznégymillió-ötszázezer forintos értéksávban állapítom meg. Ez a becsült forgalmi érték nem tartalmazza az alkotások adás-vételi tranzakciója során felmerülő adó, díj és járulék terheket, valamint szállítási, biztosítási, állagmegóvási, elhelyezési költségeket.

Budapest, 2022. 03. 30.

Kaszás Gergely
művészettörténész
Kaszás Gergely
művészettörténész
igazságügyi szakértő

1. melléklet: Az MNB-Ingatlan Kft. (székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.) számára felajánlott 20, azaz húsz darab Kucsora Márta (Szeged, 1979) alkotás:

1.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2015/09

vegyes technika, vászon, 190x380cm

jelezve hátul: Kucsora/2015

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 6 700 000 – 8 300 000 Ft

2.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2015/11

vegyes technika, vászon, 190x380cm

jelezve hátul: Kucsora/2015

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 6 700 000 – 8 300 000 Ft

3.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2015/14

vegyes technika, vászon, 190x380cm

jelezve hátul: Kucsora/2015

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 6 700 000 – 8 300 000 Ft

4.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2015/15

vegyes technika, vászon, 190x380cm

jelezve hátul: Kucsora/2015

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 6 700 000 – 8 300 000 Ft

Reprodukálva:

-Márta Kucsora. Szerk.: Maklár Kálmán, Budapest, Maklár Fine Arts, 2021. 51.

5.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2015/17

vegyes technika, vászon, 190x380cm

jelezve hátul: Kucsora/2015

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 6 700 000 – 8 300 000 Ft

6.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2016/56

vegyes technika, vászon, 190x190cm

jelezve hátul: Kucsora/2016

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban, vakráma ékhiányos, vászon laza, feszítést igényel – keret és vakráma facsavarral összeépített, feszítéskor meg kell oldani a kötéseket

Érték: 4 000 000 – 5 000 000 F

7.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2016/58

vegyes technika, vászon, 190x190cm

jelezve hátul: Kucsora/2016

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 4 000 000 – 5 000 000

8.

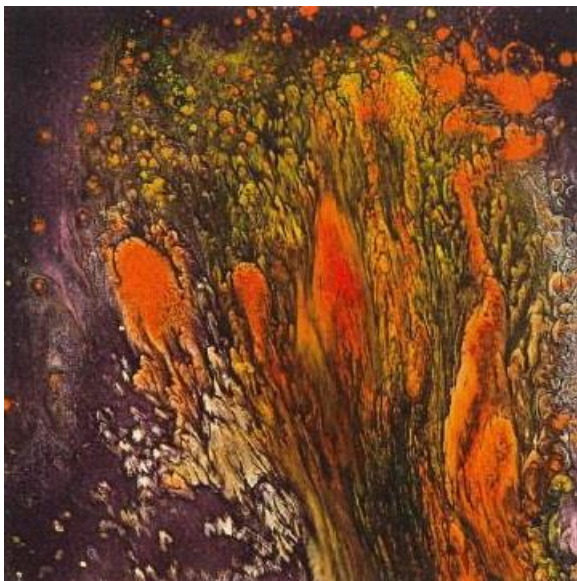
Kucsora Márta: Cím nélkül, 2017/02

vegyes technika, vászon, 120x120cm

jelezve hátul: Kucsora/2017

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 2 700 000 – 3 000 000 F

9.

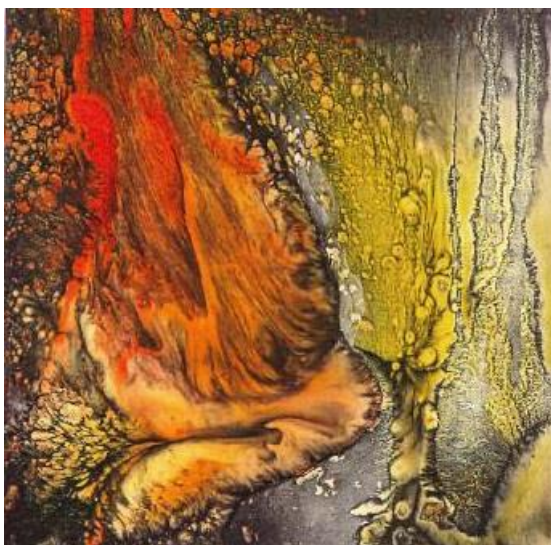
Kucsora Márta: Cím nélkül, 2017/29

vegyes technika, vászon, 120x120cm

jelezve hátul: Kucsora/2017

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 2 700 000 – 3 000 000 Ft

10.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2017/30

vegyes technika, vászon, 120x120cm

jelezve hátul: Kucsora/2017

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 2 700 000 – 3 000 000 Ft

Reprodukálva:

-Márta Kucsora. Szerk.: Maklár Kálmán, Budapest, Maklár Fine Arts, 2021. 104.

11.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2017/31

vegyes technika, vászon, 120x120cm

jelezve hátul: Kucsora/2017

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban, vakráma ékhiányos, vászon laza, feszítést igényel – keret és vakráma facsávarral összeépített, feszítéskor meg kell oldani a kötéseket

Érték: 2 700 000 – 3 000 000 Ft

12.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2017/46

vegyes technika, vászon, 120x120cm

jelezve hátul: Kucsora/2017

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 2 700 000 – 3 000 000 Ft

Reprodukálva:

-Márta Kucsora. Szerk.: Maklár Kálmán, Budapest, Maklár Fine Arts, 2021. 105.

13.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2017/47

vegyes technika, vászon, 120x120cm

jelezve hátul: Kucsora/2017

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 2 700 000 – 3 000 000 Ft

14.

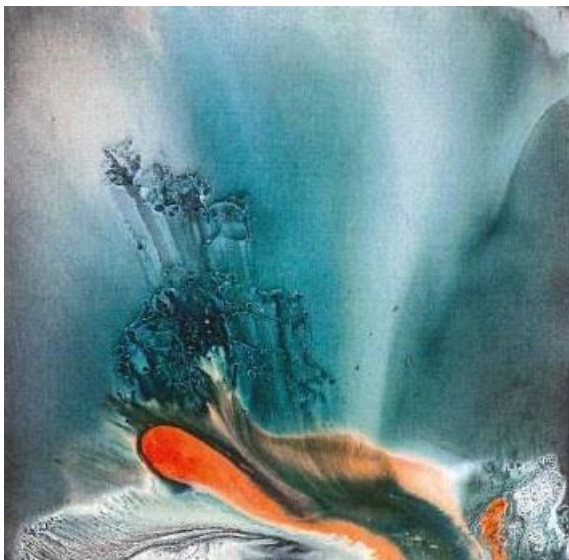
Kucsora Márta: Cím nélkül, 2017/52

vegyes technika, vászon, 190x190cm

jelezve hátul: Kucsora/2017

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 4 000 000 – 5 000 000 Ft

15.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2017/59

vegyes technika, vászon, 190x190cm

jelezve hátul: Kucsora/2017

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 4 000 000 – 5 000 000 Ft

16.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2017/62

vegyes technika, vászon, 190x190cm

jelezve hátul: Kucsora/2017

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban, vakráma ékhiányos

Érték: 4 000 000 – 5 000 000 Ft

17.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2017/80

vegyes technika, vászon, 190x190cm

jelezve hátul: Kucsora/2017

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban, vakráma ékhiányos, vászon laza, feszítést igényel – keret és vakráma facsavarral összeépített, feszítéskor meg kell oldani a kötéseket

Érték: 4 000 000 – 5 000 000 Ft

Reprodukálva:

-Márta Kucsora. Szerk.: Maklár Kálmán, Budapest, Maklár Fine Arts, 2021. 98.

18.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2017/83

vegyes technika, vászon, 190x190cm

jelezve hátul: Kucsora/2017

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban, vakráma ékhiányos, vászon laza, feszítést igényel – keret és vakráma facsavarral összeépített, feszítéskor meg kell oldani a kötéseket

Érték: 4 000 000 – 5 000 000 Ft

Reprodukálva:

-Márta Kucsora. Szerk.: Maklár Kálmán, Budapest, Maklár Fine Arts, 2021. 91. és 198.

19.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2018/14

vegyes technika, vászon, 190x190cm

jelezve hátul: Kucsora/2018

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 4 000 000 – 5 000 000 Ft

Reprodukálva:

-Márta Kucsora. Szerk.: Maklár Kálmán, Budapest, Maklár Fine Arts, 2021. 120.

20.

Kucsora Márta: Cím nélkül, 2018/24

vegyes technika, vászon, 190x190cm

jelezve hátul: Kucsora/2018

Állapot: ép, sérülésmentes állapotban

Érték: 4 000 000 – 5 000 000 Ft

Reprodukálva:

-Márta Kucsora. Szerk.: Maklár Kálmán, Budapest, Maklár Fine Arts, 2021. 66.